

Aplicația CodeBlocks

DESCĂRCAREA ȘI INSTALAREA APLICAȚIEI.

Aplicația se descarcă de pe site-ul: <http://www.codeblocks.org/downloads/26>

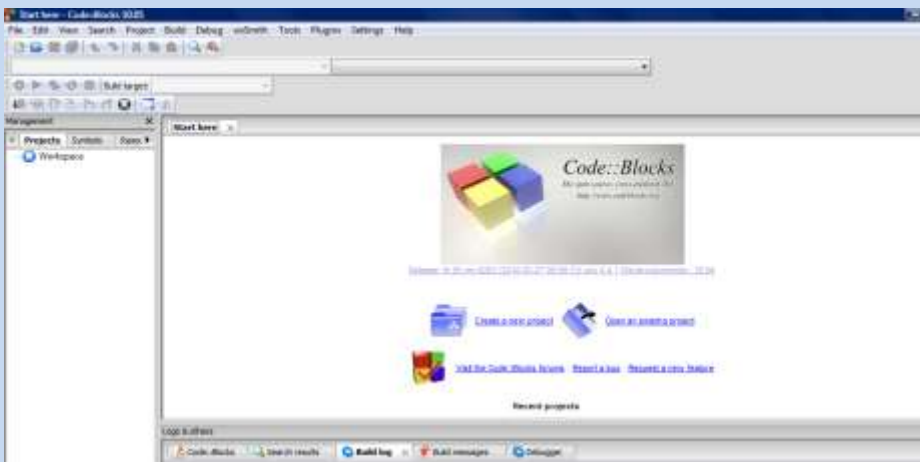
De aici alegem

Windows 2000 / XP / Vista / 7:

File	Date	Size	Download from
codeblocks-10.05-setup.exe	27 May 2010	23.3 MB	BerliOS or Sourceforge.net
codeblocks-10.05mingw-setup.exe	27 May 2010	74.0 MB	BerliOS or Sourceforge.net

NOTE: The codeblocks-10.05mingw-setup.exe file *includes* the GCC compiler and GDB debugger from MinGW.

și dăm click pe **BerliOS** sau **Sourceforge.net** și va porni descărcarea.
Instalarea se realizează normal și la prima utilizare, ferestrele mici care apar se închid.

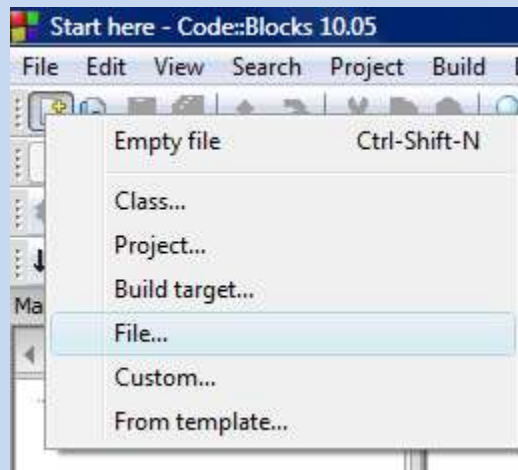


CREAREA PROGRAMELOR

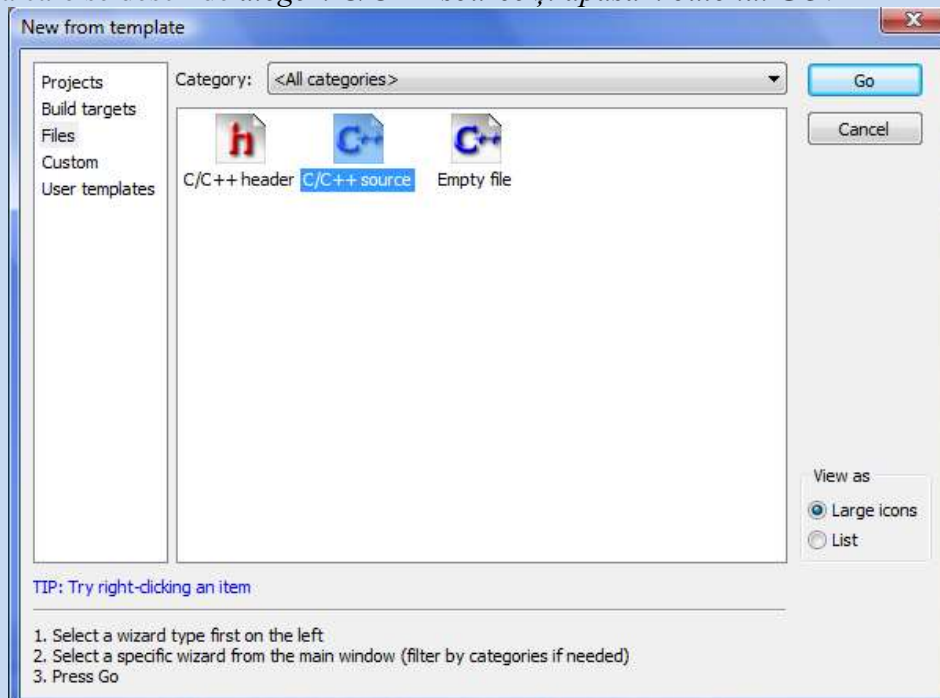
Pentru crearea unui program : **Meniul File** → **New** → **File**
sau



alegem **File**



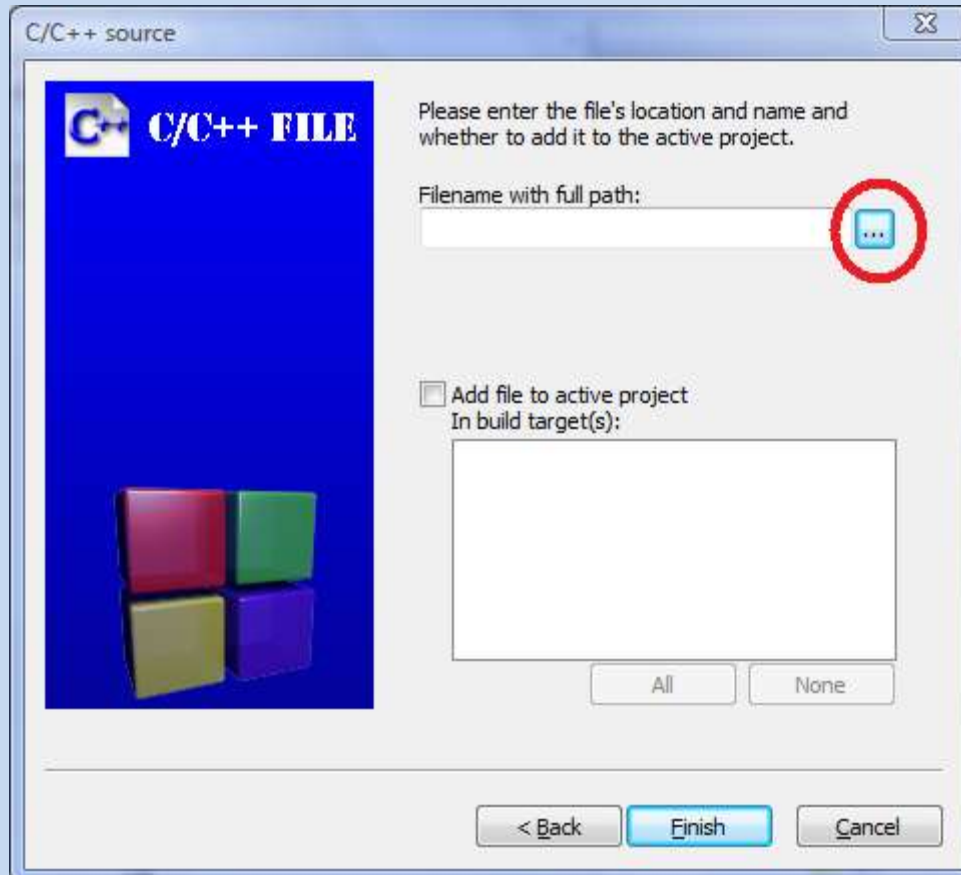
Apoi din fereastra care se deschide alegem C/C++ source și apăsăm butonul **GO**:



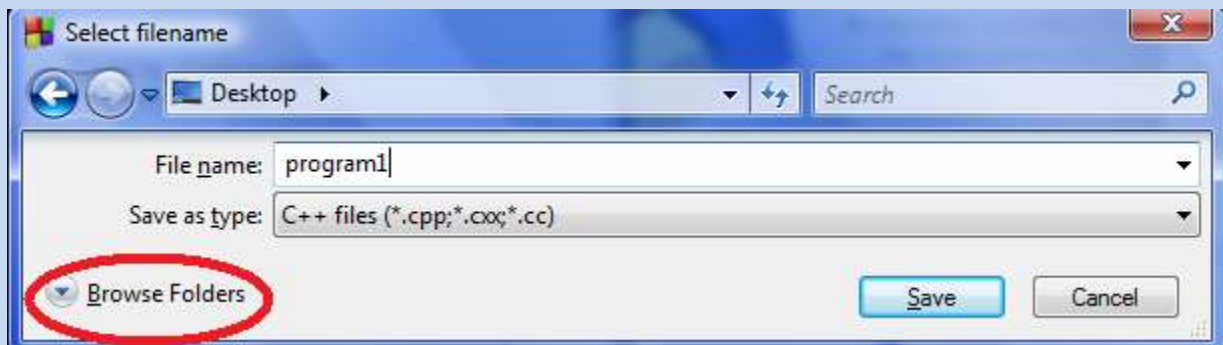
Alegem C++ și dăm **Next**.



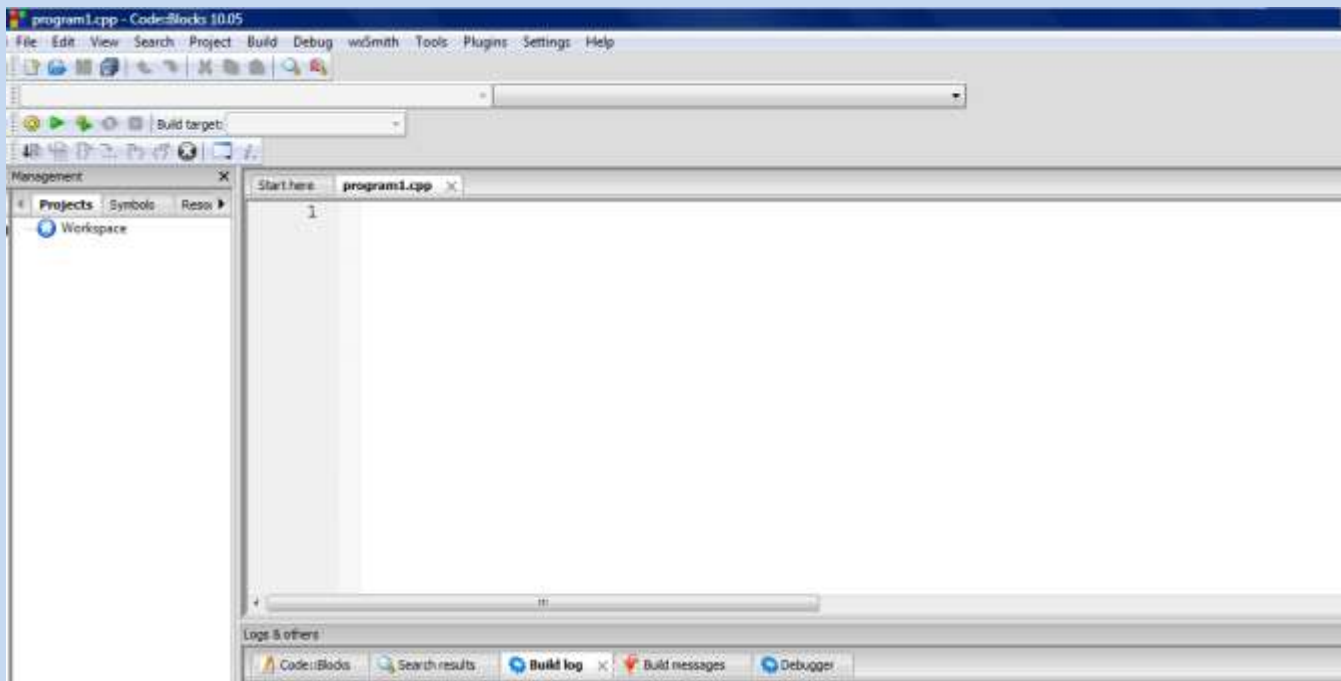
Aici trebuie să căutăm dosarul (folder-ul) în care vom salva programul. *Apăsăm pe butonul cu 3 puncte.*




Pentru a căuta dosarul dorit *dăm click pe butonul cu săgeată **Browse Folders***. Apoi scriem numele fișierului C++ și apăsăm butonul ***Save***.



În fereastra deschisă anterior apare numele programul și calea. *Dăm click pe butonul **Finish***.



Pentru a executa programul scris dăm click pe 



Elemente de bază ale limbajului C++. Tipuri de date

- 1.1. Structura programelor C++
- 1.2. Tipuri de date numerice și nenumerece (exceptând tipul real)
- 1.3. Expresii
- 1.4. Operatori C++
- 1.5. Citiri. Scrieri

1.1 Structura programelor C++

Vocabularul limbajului C

Setul de caractere

La scrierea programelor se folosește setul de caractere al codului ASCII. Mulțimea caracterelor se împarte în trei grupe:

- **caractere negrafice:** cod ASCII < 32 și DEL(cod 127 - excepție)
 - au diferite funcții speciale, spre exemplu:
 - \n - rând nou

- \t - TAB
- \b - backspace
- \v - TAB vertical
- \f - salt de pagină etc.
- spațiu cod ASCII = 32
- caractere grafice cod ASCII > 32
 - literele mari ale alfabetului englez (A cod ASCII 65, B cod ASCII 66, ...)
 - literele mici ale alfabetului englez (a cod ASCII 97, b cod ASCII 98, ...)
 - cifre 0..9 (0 cod ASCII 48, 1 cod ASCII 49, ...)
 - caractere speciale: !, ", *, . + etc.

Identificatori

Identificator = este o succesiune de litere, eventual cifre care începe cu o literă. În calitate de litere se folosesc:

literele mici și mari ale alfabetului englez și caracterul subliniere.

ATENȚIE!!! In C++ se face distincție între literele mici și cele mari !!

Max ≠ max, ordonat ≠ ORDONAT

Exemplu: Max, _min, distincte, freqv, Max2 - reprezintă identificatori corecți
 2min, 67prim, 7_org, A+B, a&, - nu reprezintă identificatori

Separatori

Pot fi:

- space, TAB
- ; pentru a separa instrucțiunile
- , separă elementele unei liste

Cuvinte rezervate

Cuvintele rezervate = sunt identificatori cu semnificație fixată, care nu pot fi folosiți în alt context decât cel precizat

în definirea limbajului.

Exemplu: if, while, do, printf, int, main, void etc.

Comentarii

Comentariile = note explicative (comentarii) atașate unor secvențe de operații, care nu au rol activ în derularea

programului.

Comentariile

- pot fi scrise pe un singur rând și sunt precedate de caracterele //
- pot fi scrise pe mai multe rânduri și sunt cuprinse între caracterele /* */

Exemplu: // acesta este un comentariu pe un rând

/* acesta este

un comentariu

pe mai multe rânduri */

Structura unui program C++

mediu de programare = un program care permite asistarea programatorului în toate fazele de elaborare a unui

program, scris într-un limbaj de programare (editare, depanare, compilare, execuție). Un

astfel de mediu de programare este **CodeBlocks**.

program = o succesiune de comenzi (instrucțiuni) de prelucrare a datelor, scrise într-un limbaj de programare.

Programul este memorat într-o entitate numită **fișier sursă** (este un fișier text cu extensia **.cpp**).

Prelucrările dintr-un program C++ sunt grupate în **funcții**. Rezolvarea unei probleme se face prin utilizarea unor *funcții definite în limbaj* și/sau a unor *funcții scrise de programator*, atunci când funcțiile deja existente nu sunt suficiente.

Funcțiile pe care limbajul le pune la dispoziția utilizatorului sunt grupate, după tipul de prelucrare oferit, în mai multe fișiere numite "**biblioteci**" (fișiere **header**). Pentru a putea utiliza în program o funcție trebuie să se specifice la începutul programului numele bibliotecii care conține funcția respectivă.

Orice program C++ trebuie să conțină o funcție numită "**main**" (un fel de "program principal"). Instrucțiunile conținute de funcția main fiind cele prelucrate atunci când programul este lansat în execuție.

ATENȚIE!!! După includerea bibliotecilor (`#include<iostream>` și altele) **OBLIGATORIU TREBUIE INTRODUSĂ LINIA**

using namespace std; !!

Cel mai simplu program C++:

```
#include<iostream>
using namespace std;
int main()
{
    cout<<"astazi este sambata"; //afisarea unui mesaj pe ecran
    return 0;
}
```

1.2 Tipuri de date numerice întregi in C++

Dată = orice entitate asupra căreia calculatorul poate opera.

Orice dată care apare într-un program C trebuie *declarată*, pentru a fi cunoscută la compilare.

Avem:

- **Date variabile** = își modifică valoarea în timpul execuției programului

Exemplu:

```
int a,b; // se declara doua variabile de tip intreg de maxim 5 cifre
long v1,x,a1; // se declara trei variabile de tip intreg de maxim 9 cifre
int x=12; /*declararea unei variabile x de tip intreg - este o dată
          asupra căreia se operează care are valoarea initiala 12*/
```

- **Date constante** = nu își modifică valoarea în timpul execuției programului

Exemplu:

```
const int a=5, b=12; // declar doua constante intregi de maxim 5 cifre care au valorile 5
                    // respectiv 12
const long v1=34232321; //declar o constanta de tip intreg care are valoarea 34232321
```

Tipul de dată precizează

- ❖ *mulțimea valorilor* pe care le poate lua o dată,
- ❖ *operațiile* care se pot efectua asupra ei și
- ❖ *lungimea de reprezentare internă*.

Clasificare: În limbajul C distingem două categorii de date:

- **tipuri predefinite de date** (standard sau fundamentale)
 - numerice (întregi și reale)
- **tipuri derivate**
 - tipuri structurate
 - tablouri (șiruri de caractere)
 - înregistrare
 - pointer
 - referință

Pentru început ne vom ocupa numai de **tipurile întregi simple de date** (predefinite sau standard).

Tip de date	Reprezentarea internă se face pe...	Domeniu de valori
char	8 biti	-128...127
unsigned char	8 biti	0...255
int	16 biti	-32 768...32 767
unsigned int	16 biti	0...65 535
long	32 biti	-2 147 483 648...2 147 483 647
unsigned long	32 biti	0...4 294 967 205

Observație: Tipul char și tipul unsigned char se folosesc pentru a defini date de tip caracter

1.3 Expresii

operator = este un simbol care arată ce operații se execută asupra unor operanzi (termeni).

operand = este o constantă, o variabilă, un nume de funcție sau o subexpresie a cărei valoare este prelucrată direct de operator sau suportă în prealabil o conversie de tip.

În C există 45 de operatori diferiți dispuși pe 15 niveluri de prioritate.

În funcție de tipul operanzilor asupra cărora se aplică, operatorii pot fi:

- aritmetici,
- relaționali,
- binari,
- logici, etc.

Operatorii sunt împărțiți în clase de precedență (sau de prioritate) care arată ordinea în care se efectuează operațiile. În fiecare clasă de precedență este stabilită o regulă de asociativitate, care indică ordinea de aplicare a operatorilor din clasa respectivă: de la stânga la dreapta sau de la dreapta la stânga.

expresie = este o combinație de operanzi, separați între ei prin operatori.

Prin **evaluarea unei expresii** se obține o valoare rezultat. Tipul valorii rezultat depinde de tipul operanzilor și a operatorilor folosiți.

1.4 Operatori C++

Operatorii aritmetici

Operatorii aritmetici binari sunt: +, -, *, / și % (**modul = restul împărțirii întregi**)

Prioritatea operatorilor aritmetici este:

1. +, - unari (pentru semnul unei variabile sau a unei constante)
2. *, /, % binari
3. +, - binari

Regula de asociativitate este *de la stânga la dreapta* (la priorități egale operatorii sunt evaluați de la stânga la dreapta).

Operatorul de atribuire

În limbajul C se definește operatorul de atribuire =.

Acest operator este binar iar **sintaxa** lui este:

variabila=expresie

Efectul acestui operator este: se evaluează expresia și variabila primește acea valoare.

Operatorii relaționali

Sunt operatori binari și expresiile în care apar sunt 0, dacă relația e falsă, 1 dacă e adevărată.

C-ul nu definește tipul logic, așa încât: 0 este interpretat ca valoarea logică *fals*, iar orice valoare diferită de 0 este interpretată ca adevărat.

Operatorii relaționali sunt:

< <= > >= (mai mic, mai mic sau egal, mai mare, mai mare sau egal)
== != (egal, respectiv diferit)

Observație!! A nu se confunda condiția a==b cu expresia a=b, ultima având valoarea adevărat pentru orice valoare a lui b diferită de 0.

Operatorii logici

Condițiile mai complexe se obțin aplicând condițiilor simple operatorii logici:

! negație logică
&& și logic
|| sau logic

Operanzii sunt întregi, interpretați ca valori logice. Prioritatea operatorilor && și || este mai scăzută decât a celor condiționali, a celui de negare, fiind unar, este cea mai ridică.

Operatorii tratează operanzii ca valori logice, deci orice valoare diferită de 0 este interpretată ca adevărat, iar 0 ca fals. Aplicând unui întreg operatorul de negație logică, se obține 1 dacă operandul e fals, respectiv 0 dacă operandul este adevărat.

x	y	!x	x&& y	x y
0	0	1	0	0
0	!0	1	0	1
!0	0	0	0	1
!0	!0	0	1	1

1.5 Citiri. Scrieri

Datele pot avea următorul traseu:

sursa: tastatură → **destinație:** monitor

Fișierul `<iostream.h>` conține definiția următoarelor obiecte:

- **cin** - face parte din clasa `istream` ce definește un stream de intrare
- **cout** - face parte din clasa `ostream` ce definește un stream de ieșire

OBSERVATIE: Citirile și scrierile se pot face folosind obiectele **cin** și **cout**.

Sintaxa pentru citirea datelor:

cin>>nume_variabila1>>nume_variabila2>>...>>nume_variabilan;

Efectul: citirea valorilor pentru variabilele `nume_variabila1`, `nume_variabila2`, `nume_variabilan`.

Exemplu:

```
...
int a,b,c;
...
cin>>a; //citeste o valoare pentru variabila a
cin>>a>>b; //citeste cate o valoare pentru variabilele a,b
```

Sintaxa pentru scrierea datelor

cout<< nume_variabila1<< nume_variabila2<<...<<nume_variabilan;

Efectul: afisarea valorilor pentru variabilele `nume_variabila1`, `nume_variabila2`, `nume_variabilan`.

Exemplu:

```
...
int a,b,c;
...
cout<<a; //afiseaza valoarea variabilei a
cout<<a<<b; //afiseaza valoarea variabilelor a si b
```

Afisarea unor mesaje

cout<<"mesaj";

Exemplu:

cout<<"Acesta este un mesaj";

Construcția **endl** face posibilă trecerea la o linie nouă (**end line**).

Exemple:

```
include<iostream>
using namespace std;
int main()
```

```

{
char a,b,c;
cin>>a;           //daca tastăm 'a' se tip 'a'
cout<<a;         //daca tastăm ' a' se tipărește 'a'
cin>>a>>b>>c;    //se citesc valorile pentru a, apoi b, apoi c
cout<<a<<b<<endl<<c; //se afișează variabilele a și b, iar pe următoarea linie c
}

```

Aplicații rezolvate:

1. Se citesc două numere naturale a,b. Să se calculeze suma și produsul lor.

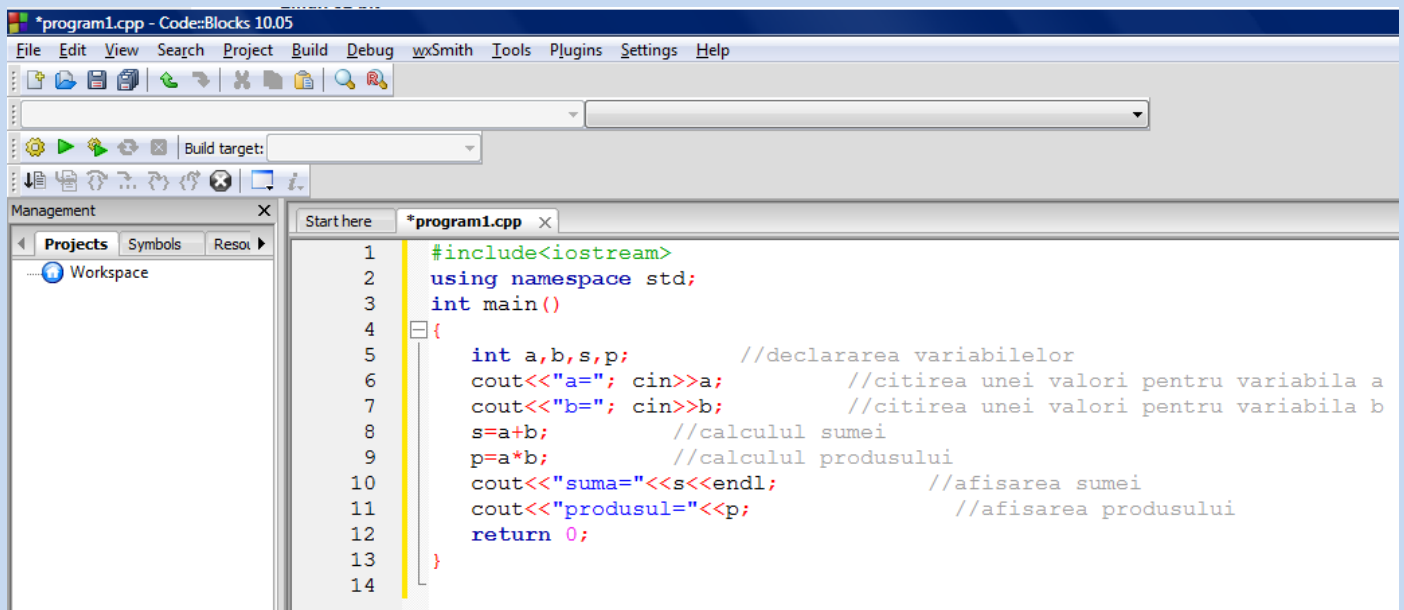
Rezolvare: programul este prezentat mai jos:

```

#include<iostream>
using namespace std;
int main()
{
int a,b,s,p;    //declararea variabilelor
cout<<"a="; cin>>a;    //citirea unei valori pentru variabila a
cout<<"b="; cin>>b;    //citirea unei valori pentru variabila b
s=a+b;        //calculul sumei
p=a*b;        //calculul produsului
cout<<"suma="<<s<<endl;    //afisarea sumei
cout<<"produsul="<<p;    //afisarea produsului
return 0;
}

```

In fereastra CodeBlocks programul se va scrie ca mai jos:



The screenshot shows the CodeBlocks IDE interface. The main window displays the C++ source code for the program. The code is as follows:

```

1  #include<iostream>
2  using namespace std;
3  int main()
4  {
5      int a,b,s,p;    //declararea variabilelor
6      cout<<"a="; cin>>a;    //citirea unei valori pentru variabila a
7      cout<<"b="; cin>>b;    //citirea unei valori pentru variabila b
8      s=a+b;        //calculul sumei
9      p=a*b;        //calculul produsului
10     cout<<"suma="<<s<<endl;    //afisarea sumei
11     cout<<"produsul="<<p;    //afisarea produsului
12     return 0;
13 }
14

```

Apoi rulăm programul:

```

1 #include<iostream>
2 using namespace std;
3 int main()
4 {
5     int a,b,s,p; //declararea variabilelor
6     cout<<"a="; cin>>a; //citirea unei valori pentru variabila a
7     cout<<"b="; cin>>b; //citirea unei valori pentru variabila b
8     s=a+b; //calculul sumei
9     p=a*b; //calculul produsului
10    cout<<"suma="<<s<<endl; //afisarea sumei
11    cout<<"produsul="<<p; //afisarea produsului
12    return 0;
13 }

```

Rezultatul rulării pentru a=2 și b=4 este suma=5 și produsul=8

```

a=2
b=4
suma=6
produsul=8
Process returned 0 (0x0)   execution time : 3.492 s
Press any key to continue.

```

Observăm că după ce se afișează răspunsul apare și timpul de execuție al programului.

2. Se citește latura l a unui pătrat. Să se calculeze aria pătratului (A) și perimetrul său (P).

Rezolvare: programul este prezentat mai jos:

```

#include<iostream>
using namespace std;
int main()
{
    int l,A,P;
    cout<<"l="; cin>>l;
    A=l*l;
    P=4*l;
    cout<<"aria="<<A<<endl;
    cout<<"perimetrul="<<P;
    return 0;
}

```

Exemplu de rulare, pentru latura l=4

```

l=4
aria=16
perimetrul=16
Process returned 0 (0x0)   execution time : 1.891 s
Press any key to continue.

```

Aplicații temă:

1. Se citesc trei numere naturale a,b,c. Să se calculeze suma si produsul lor.
2. Variabilele a,b,c,d,x,y iau valori numere naturale. Să se calculeze valoarea expresiei:
 $E=a*x+b+c*y+d$
3. Se citesc cinci caractere care formează un cuvânt. Să se afișeze cuvântul precum și cuvântul inversat (cu caracterele în ordine inversă).
4. Să se afișeze diverse figuri geometrice folosind caracterul *.

Exemplu :

	*		* * * *
	* *	*****	* * * *
1.	* *	2.	* *
	* *		*****
	*		* * * *
			* * * *